

Referat - møte i interessepolitisk utvalg i Osloregionen

Fredag 24. april kl. 09.30 – 11.14, Teams

Deltakere:

Ordfører Saxe Frøshaug, Indre Østfold regionråd (nestleder)
Ordfører Morten Lafton, Ringeriksregionen og Hadelandsregionen
Ordfører Ståle Lien Hansen, Gardermoreregionen
Stabssjef Kjerstin Owren, Byrådslederens kontor, Oslo kommune

Forfall:

Ordfører Elin Såheim Bjørkli, Kongsvingerregionen (leder)
Ordfører Bengt Nøst Klemmetsen, Ås kommune og Folloregionen
Ordfører Lene Conradi, Asker kommune

Fra sekretariatet:

Eva Næss Karlsen, Mari Strømsvåg, Målfrid Baik

Øvrige:

Bjarne Haslund, Oslo kommune
Mathilde Nordli Kristoffersen, Ringeriksregionen IPR
Trine Knobel, Gardermoreregionen IPR

Saksunderlag: Møte i interessepolitisk utvalg, 24. april 2026 - Osloregionen IPR

Sakskart, møte i interessepolitisk utvalg 24. april 2026

Sak 09/26 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Forslag til vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjennes

Sak 10/26 Godkjenning av referat fra møtet den 13. februar 2026

Forslag til vedtak:

Referatet fra møte 13. februar 2026 godkjennes

Sak 11/26 Samarbeid om politisk påvirkning - handlingsplan

I denne saken kom utvalget med følgende innspill:

- Det var bred enighet om at:

- Planen legger opp til løpende justeringer basert på nasjonale prosesser og rammebetingelser samt hensyn til rådende kapasitet og ressurser
 - Det er behov for mer systematisk, samordnet og målrettet politisk påvirkningsarbeid.
 - Forankring i egen kommune og region er viktig, og skriftlige konkrete orienteringer til egne kommunestyre og regionråd kan gjøre det enklere å følge opp. Se på rutiner om deling av referat/orienteringssaker, også slik at det er tilgjengelig for media.
- Utvalget understreket betydningen av:
- tydelige politiske prioriteringer,
 - bedre utnyttelse av ordførernes politiske nettverk,
 - samspill mellom felles regionale budskap og lokale/regionalt forankrede eksempler

Følgende presisering innarbeides i handlingsplanen:

- Osloregionens kommunikasjons- og påvirkningsarbeid synliggjør i større grad ulike deler av regionens utfordringsbilde gjennom konkrete regionale eksempler, som understøtter Osloregionens satsingsområder eller prioriterte områder
- Delregionene og ordførerne brukes enda mer aktivt i utspill, delegasjoner og møter med nasjonale myndigheter

Innstilling fra interessepolitisk utvalg:

Styret slutter seg til Felles handlingsplan for samarbeid om politisk påvirkning, med de presiseringer som fremkom i interessepolitisk utvalgs behandling 24. april 2026.

Sak 12/26 Revidert nasjonalbudsjett 2026

Utvalget tok utgangspunkt i at innspill til Revidert statsbudsjett 2026 spisses til hovedfokusene innenfor de tre politiske prioriteringene. Det ble valgt å ikke komme med forslag tilknyttet energi.

Følgende innspill fremkom under diskusjonen:

- Jernbane:
 - Utvalget støttet at riksbanetunnelen må løftes som et nasjonalt kapasitetsprosjekt, ikke et Oslo-prosjekt
 - Det ble understreket at manglende kapasitet i Rikstunnelen er flaskehals for togtilbud i hele regionen
 - Behovet for motstandsdyktige og robuste transportsystemer bør knyttes til Rikstunnelen og se det i sammenheng med øst-vest-korridorer og forflytning av sivile og militære ressurser

- Som en del av en bredere diskusjon om beredskap, systemrobusthet og behovet for å få fortgang i strategisk jernbaneplanlegging, ble det pekt på Oslo–Stockholm-korridoren. Jernbanedirektoratets fjerntogutredning fremhever strekningen som samfunnsøkonomisk lønnsom samtidig som beredskapsperspektivet har økt relevansen. I tillegg ble det vist til tidligere styrevedtak og møte med statssekretær i Samferdselsdepartementet (januar 2025) der Osloregionens delegasjon ba om at KVVU igangsettes uten å avvente ny NTP.
- Oslofjorden:
 - Utspillet til Mosseregionen ble diskutert og vurdert og alle tre forslagene ble vurdert som viktig for flere eller alle av Osloregionens medlemmer
 - Å gjøre noe med tilskudd til finansiering for kommunene vil bare berøre de som ikke har påbegynt arbeidet, men de to andre forslagene vil være gjeldene for all
 - Utvalget foreslå å beholde alle tre alternativene for å gi Stortinget bredde og handlingsrom til å komme med alternativer.

Følgende tillegg innarbeides i høringsinnspillet til Revidert statsbudsjett 2026:

- Arbeidet med Rikstunnelen må ses i sammenheng med behovet for økt beredskap, motstandsdyktighet og robusthet i transportsystemet, herunder tunnelens betydning for øst–vest-transportkorridorer, samfunnssikkerhet og forflytning av både sivile og militære ressurser
- Mosseregionen IPR sin uttalelse med tre forslag tilknyttet rensing av avløpsvann rundt Oslofjorden innarbeides (brev datert 15. april)
- Osloregionen omtaler også berørte kommuner som nedbørsfeltet Oslofjorden

Innstilling fra interessepolitisk utvalg:

1. Styret oppfordrer Stortinget til å be regjeringen følge opp vedtatt NTP og statsbudsjett 2026 ved å gi Bane NOR oppdrag om å igangsette effektpakken «Ny Rikstunnel» i 2026, herunder sikre nødvendige midler til planarbeide

Arbeidet med Rikstunnelen må samtidig ses i sammenheng med behovet for økt beredskap, motstandsdyktighet og robusthet i transportsystemet, herunder tunnelens betydning for øst–vest-transportkorridorer, samfunnssikkerhet og forflytning av både sivile og militære ressurser

2. Styret ber Stortinget om å bidra til statlig medfinansiering og forsterking av eksisterende virkemidler for rensanleggstiltak til kommuner i Osloregionens nedbørsfelt, begrunnet i den alvorlige miljøtilstanden i fjorden og de betydelige investeringskostnadene kommunene står overfor ved å:
 - Ytterligere redusere merverdiavgiften for avløpstjenester til 0%
 - Øke tilskuddordning for nitrogenfjerning

- Innføre rentefritt lån til kommunene for gjennomføring av tiltak for rensing av avløpsvann i Oslofjordens nedbørsfelt
3. Osloregionen IPR sitt innspill til RNB 2026 sendes til Finanskomiteen og Transport- og kommunikasjonskomiteen samt Energi- og miljøkomiteen.

Sak 13/26 Osloregionens årshjul for Statsbudsjett

Utvalget understreket behovet for tidlig innsats og mer systematikk for politisk påvirkning av statsbudsjettet. Årshjulet bidrar til bedre timing, koordinering og kontinuitet i statsbudsjettarbeidet og ses på som en fleksibel plan som justeres etter behov.

Innstilling fra interessepolitisk utvalg:

Styret slutter seg til Osloregionens årshjul for statsbudsjettet

Sak 14/26 Forslag Handlingsplan for Osloregionens arbeid med NTP 2029-2040

Det var bred støtte til planens innretning. I tillegg ble det fremhevet at det er viktig å synliggjøre konsekvenser for hele regionen – by, vekstområder og ytterkommuner.

Det var enighet i utvalget om at beredskapsperspektivet skal ligge tydelig til grunn for NTP-arbeidet, og at relevante aktører, herunder Forsvaret og Avinor, skal kunne involveres der det er naturlig og hensiktsmessig.

Innstilling fra interessepolitisk utvalg:

Styret slutter seg til forslag til handlingsplan for Osloregionens arbeid med NTP 2029–2040, med de presiseringer som fremkom i interessepolitisk utvalgs behandling 24. april 2026.

Sak 15/26 Ekstraordinært møte i interessepolitisk utvalg, juni

På grunn av publisering og høringsfrister til Regjeringens forslag til ny tiltaksplan for Oslofjorden samt Jernbanedirektoratet tre utredninger foreslås det et ekstraordinært møte i interessepolitisk utvalg.

Forslag til saker:

- Høringsinnspill til Regjeringens forslag til ny tiltaksplan for Oslofjorden
- Høringsinnspill til Jernbanedirektoratets tre utredninger om jernbane; fjerntogstrategi, godsstrategi og kollektivstudie for Østlandet

Forslag til vedtak:

Det avholdes et ekstraordinært møte i interessepolitisk utvalg, 15. juni, kl. 11.30-13.30 på Teams.

Orienteringssaker

Sak 16/26 Korte orienteringer fra sekretariatet

Referat fra administrativ koordineringsgruppe (KG) den 16. april oversendes som vedlegg sammen med utkast til referat fra møte i interessepolitisk utvalg. Det presiseres at KG-referatet ikke ble gjenstand for orientering i utvalgsmøtet, da det ikke var fremlagt for utvalget.

Sekretariatet orienterte om følgende:

- Representantskapsmøtet og Osloregionens Toppforum, 28. mai
- Svar på medlemsundersøkelse, frist 6. mai. Epost sendt 16. April
- Nytt 2-årig Klimasatsprosjekt: Multimodale klimavennlige transporter
- Kommende arrangementer :
 - 9. juni Offentlig anskaffelser – workshop anskaffelsesstrategi og rutiner
 - 16. juni Geo4Water -seminar – demonstrasjon resultater og workshop
 - Kjernekraftutvalgets rapport – webinar, juni
 - Osloregionens dag under Arendalsuken, 11. august

Forslag til vedtak:

Saken tas til orientering

Sak 17/26 Eventuelt

Neste ordinære møte i interessepolitisk utvalg blir digitalt og flyttes til den 9. september, kl. 09.30-11.30